

Wrocław, 15 grudnia 2014 roku

WK.60/145/K-48/14

**Pan
Rafał Gronicz
Przewodniczący Zarządu
Związku Gmin Ziemi Zgorzeleckiej**

**ul. Domańskiego 6
59-900 Zgorzelec**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2012 r., poz. 1113 ze zm.) przeprowadziła, w okresie od 16 do 31 października 2014 r., kontrolę gospodarki finansowej Związku Gmin Ziemi Zgorzeleckiej. Zakres zagadnień będących przedmiotem kontroli, okres objęty kontrolą, a także ustalenia kontroli przedstawiono w protokole kontroli, którego jeden egzemplarz został przekazany Przewodniczącemu Zarządu Związku, w dniu jego podpisania.

Kontrola wykazała uchybienia i nieprawidłowości, spowodowane niewystarczającą starannością w przestrzeganiu przepisów prawa, a także uregulowań wewnętrznych ustalonych dla Związku.

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w zakresie niżej wymienionych zagadnień.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

W Bilansie jednostki budżetowej, sporządzonym na dzień 31 grudnia 2013 r. wykazano zawyżony stan środków pieniężnych na rachunku bankowym o 36.702,56 zł, w wyniku dwukrotnego wykazania tych samych środków pieniężnych w Bilansie budżetu i Bilansie jednostki budżetowej. Z art. 4 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.) wynika, że jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy. Nieprawidłowość została wyeliminowana podczas kontroli poprzez sporządzenie korekty bilansu jednostki.

Zapisy na koncie 133 „Rachunek budżetu” dotyczące wpływów środków pieniężnych na rachunek budżetu i wypłat z rachunku budżetu, na podstawie wyciągów bankowych, były dokonywane w sposób zbiorczy (syntetyczny). Nie ewidencjonowano na koncie 133 „Rachunek budżetu” poszczególnych operacji pieniężnych dokonywanych na rachunku bankowym budżetu, co było niezgodne z zasadą funkcjonowania konta 133 „Rachunek budżetu”, określoną w zarządzeniu nr 3/2014 Przewodniczącego Zarządu Związku z 22 sierpnia 2014 r., w świetle której zapisy na tym koncie winny być dokonywane wyłącznie na podstawie wyciągów bankowych oraz powinny być zgodne z zapisami w księgowości banku.

Lokaty terminowe (utworzenie i ich likwidacja) w łącznej wysokości 206.000 zł w 2011 r., 340.000 zł w 2012 r., 300.000 zł w 2013 r., 270.000 zł za trzy kwartały 2014 r. zostały ujęte

w ewidencji księgowej Związku jako jednostce budżetowej na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” w korespondencji z kontem 130 „Rachunek bieżący jednostki” oraz w ewidencji budżetu Związku, tj. przekazanie środków pieniężnych z rachunku budżetu na rachunek lokat ewidencjonowano w korespondencji z kontem 140 „Środki pieniężne w drodze”, a wpływ środków z lokaty na rachunek budżetu (na tych kontach) ujmowano zapisem ujemnym. Księgowanie lokat terminowych w jednostce budżetowej, które winny występować wyłącznie na koncie 133 w ewidencji księgowej budżetu Związku było niezgodne z zasadami określonymi w obowiązującym jednostkę Zakładowym Planie Kont dla budżetu Związku.

Na objętych kontrolą dowodach księgowych (wyciągach bankowych) brak było stwierdzenia zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach budżetu Związku poprzez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach (dekretacji), czym naruszono zapis art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości.

Na fakturach z 2013 r. dotyczących zakupu pozostałych środków trwałych (zestaw komputerowy, krzesło biurowe, czajnik) zastosowano dekretację wskazującą na ujęcie tych zakupów w księgach rachunkowych Związku na kontach 013/Wn i 072/Ma, co naruszało zasady określone w Zakładowym Planie Kont (Zarządzenie Przewodniczącego Związku Gmin nr 2/2000 z 31 marca 2000 r.) w świetle których umorzenie pozostałych środków trwałych powinno być księgowane w korespondencji z kontem 401 „Zużycie materiałów i energii”.

W zakresie dochodów Związku

Związek nie naliczał i nie pobierał odsetek od nieterminowych wpłat składek członkowskich od sześciu gmin w 2013 roku (Miasto Zgorzelec, Gmina Zgorzelec, Gmina Sulików, Miasto i Gmina Węgliniec, Miasto i Gmina Bogatynia i Gmina Nowogrodzic). Odsetki od nieterminowych wpłat składek członkowskich za 2013 r. wyniosły ogółem 1.307 zł. Powyższe naruszało zasady określone w § 1 pkt 4 uchwały Zgromadzenia Związku Gmin Ziemi Zgorzeleckiej nr 5/2012 z 2 października 2012 roku.

W zakresie wydatków Związku

Operat szacunkowy nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem mieszkalno – gospodarczym i budynkiem gospodarczym (działka nr 30/10 o pow. 0,4604 ha) z datą opracowania 24 maja 2013 r. został przyjęty bez uwag pomimo, iż nie uwzględniono w nim znajdującego się na tej działce komina przemysłowego, tymczasem faktura nr 37/V/2013 z 27 maja 2013 r. za wycenę ww. nieruchomości (na kwotę 1.230 zł) została sprawdzona pod względem merytorycznym i zatwierdzona do zapłaty przez Dyrektora Biura Związku. Powyższe stanowi o niedostatecznej kontroli zarządczej, o której mowa w art. 68 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.) zgodnie z którym, kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy.

Umowa na wykonanie remontu samochodu ciężarowego typu Volkswagen T4, zawarta 10 grudnia 2012 r. z firmą Inter-car na wykonanie prac blacharsko-lakierniczych (na kwotę 4.500 zł) nie zawierała kontrasygnaty Głównego księgowego. Tymczasem z art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym wynika, że jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata skarbnika gminy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej.

Nie udokumentowano, że wyniki otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego z zakresu ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego pod nazwą „Prowadzenie Schroniska dla Zwierząt Małych w Dłużynie Górnej” zostały ogłoszone po wyborze najkorzystniejszej oferty, w sposób określony w art. 13 ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, stosownie do zapisu art. 15 ust. 2j ustawy.

W trakcie realizacji przez Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Polsce ww. zadania publicznego, ani też po jego zakończeniu, w latach 2011-2014 (do dnia kontroli) nie dokonano kontroli i oceny jego realizacji w zakresie finansowanym ze środków pochodzących z dotacji celowych. Tym samym nie były respektowane przez organ dotujący postanowienia § 9 umowy nr 1/2011 z 30 grudnia 2011 r. oraz art. 17 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w świetle których, organ zlecający zadanie był zobowiązany do kontroli i oceny jego wykonania, a w szczególności: stanu realizacji zadania, efektywności, rzetelności i jakości wykonania zadania, prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na jego realizację oraz prawidłowości prowadzenia dokumentacji określonej w przepisach prawa i w postanowieniach umowy.

W zakresie gospodarki mieniem

Bez zgody Zgromadzenia Związku Gmin Ziemi Zgorzeleckiej dotychczasowemu dzierżawcy działki nr 33/4 po umowie dzierżawy nr 2/2006 zawartej na czas oznaczony od 30 kwietnia 2006 r. do 30 kwietnia 2009 r. przedłużono aneksem nr 1/09 okres obowiązywania umowy na kolejne trzy lata tj. od 1 maja 2009 r. do 30 kwietnia 2012 roku. Stanowiło to naruszenie art. 18 ust. 2 pkt 9 a) ustawy o samorządzie gminnym, w świetle którego, jeżeli po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość, Zarząd Związku może dokonywać tych czynności wyłącznie za zgodą Zgromadzenia Związku.

Ogłoszenie o przetargu na sprzedaż nieruchomości (działka nr 33/4) zamieszczono w Gazecie Regionalnej 22 dni przed wyznaczonym na 31 marca 2011r. terminem przetargu. Tymczasem z § 6 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. Nr 207, poz.2108 ze zm.) wynika, że właściwy organ podaje do wiadomości ogłoszenie o przetargu co najmniej na okres 30 dni przed wyznaczonym terminem przetargu.

W ogłoszeniu o drugim przetargu na sprzedaż działki nr 33/4 zamieszczonym w siedzibie Urzędu Miasta w Zgorzelcu podano cenę wywoławczą w kwocie 39.266,40 zł, natomiast w ogłoszeniu

o sprzedaży tej nieruchomości opublikowanym w Gazecie Regionalnej podano, że cena wywoławcza została ustalona w kwocie 49.083 zł (różnica 9.816,60 zł).

Stwierdzona w trakcie inwentaryzacji mienia, przeprowadzonej wg stanu na dzień 27 grudnia 2013 r., różnica w wysokości 1.743,32 zł między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w ewidencji księgowej na koncie 011 „Środki trwałe” (dot. sprzedanej w 2011 r. wagi wozowej) została ujęta w księgach rachunkowych dopiero w trakcie kontroli w 2014 r., co naruszało przepis art. 27 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Pana Przewodniczącego Zarządu Związku Gmin Ziemi Zgorzeleckiej, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r. poz. 594 ze zm), a w szczególności:
  - a) art. 18 ust. 2 pkt 9 a) ustawy, w zakresie zawierania kolejnych umów dzierżawy nieruchomości na czas powyżej 3 lat, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość, wyłącznie za zgodą Zgromadzenia Związku,
  - b) art. 46 ust. 3 ustawy, zgodnie z którym, jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata głównego księgowego budżetu lub osoby przez niego upoważnionej.
2. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.), a w szczególności:
  - a) art. 4 ust. 1 ustawy, w zakresie stosowania przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy, w szczególności w zakresie sporządzania bilansów jednostki i budżetu,
  - b) art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy, w zakresie stwierdzania zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych, przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach,
  - c) art. 27 ust. 2 ustawy, zgodnie z którym ujawnione w toku inwentaryzacji różnice należy rozliczyć w księgach tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji.
3. Przestrzeganie obowiązujących jednostkę zasad rachunkowości (Zarządzenie Przewodniczącego Zarządu nr 3/2014 z 22 sierpnia 2014 r. w sprawie dokumentacji przyjętych zasad prowadzenia rachunkowości oraz Zakładowego Planu Kont dla Związku Gmin Ziemi Zgorzeleckiej) w szczególności w zakresie:

- a) ewidencjonowania operacji gospodarczych na odpowiednich kontach, zgodnie z treścią ekonomiczną kont;
  - b) prawidłowego stosowania korespondencji kont w przypadku księgowania zakupu i przyjęcia na stan pozostałych środków trwałych oraz ewidencjonowania lokat terminowych.
4. Naliczanie i pobieranie odsetek ustawowych od nieterminowych wpłat składek członkowskich, zgodnie z zapisami uchwały Zgromadzenia Związku w sprawie wysokości i terminu płatności składek członkowskich ustalonych na dany rok budżetowy.
  5. Przestrzeganie przepisów ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2014 r., poz. 1118), w szczególności:
    - a) art. 15 ust. 2j, zgodnie z którym wyniki otwartego konkursu ofert ogłasza się niezwłocznie po wyborze oferty w sposób określony w art. 13 ust. 3 ustawy.
    - b) art. 17 ustawy, zgodnie z którym, organ dotujący dokonuje kontroli i oceny realizacji zadania finansowanego ze środków pochodzących z dotacji celowych.
  6. Przestrzeganie art. 68 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.) poprzez:
    - a) poddawanie kontroli operatów szacunkowych pod kontem zgodności ujętych w nich danych ze stanem faktycznym nieruchomości,
    - b) podawanie ceny wywoławczej nieruchomości w jednakowej kwocie w ogłoszeniu o przetargu zamieszczonym w siedzibie urzędu oraz w prasie,
    - c) dokonywanie kontroli sprawozdań składanych przez Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w zakresie realizacji zadania publicznego, dotyczącego prowadzenia Schroniska Zwierząt Małych.
  7. Przestrzeganie 30 dniowego terminu podawania do wiadomości ogłoszenia o przetargu przed wyznaczonym terminem przetargu, stosownie do przepisu § 6 ust 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. 2014 r., poz. 1490).

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości

Pan Robert Starzyński

Przewodniczący Zgromadzenia Związku Gmin Ziemi Zgorzeleckiej